

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, Brno 4. srpna 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

KAŽDÝ SÝČEK SE POČÍTÁ. I LETOS ORNITOLOGOVÉ OKROUŽKOVALI PŘES 70 MLÁĐAT

Sýčci obecní vyvedli v jádrové oblasti na severozápadě Čech 75 mláďat, což je podobný počet jako v loňském roce. Populace této kriticky ohrožené sovy tak sice neklesá, ale ani nijak výrazně neroste, a sýček se i nadále pohybuje na hraně vyhynutí. Nejvíce ho ohrožuje špatný stav zemědělské krajiny a technické pastí v okolí hnízdišť. Ornitologové z České společnosti ornitologické (ČSO) a Ústavu biologie obratlovců AV ČR (ÚBO AV ČR) proto ve spolupráci s farmáři vyvěšují hnízdní budky, instalují berličky a domlouvají vhodné způsoby hospodaření. Veřejnost může sýčkům pomoci především zabezpečením technických pastí, jako jsou visle postavené roury, nádrže na vodu, prosklené plochy a další nástrahy.

Stejně jako v minulém roce i letos ornitologové monitorovali stav populace sýčků obecných v severozápadních Čechách, kde se nachází většina jejich populace. „Počet mláďat se proti loňsku příliš neliší. Minulý rok jich sýčci vyvedli 71. Letos jsme během jarního monitoringu zaznamenali 60 obsazených lokalit a u 26 párů hnízdicích sýčků jsme zaznamenali minimálně 75 mláďat,“ uvádí Martin Šálek, koordinátor ochrany sýčků z ČSO a ÚBO AV ČR. „Letošní sezona však byla specifická odlišným načasováním hnízdění, které se projevilo až měsíčním rozdílem ve stáří mláďat. Čtyři snůšky byly bohužel neúspěšné – vejce buď zastydla, nebo byla neoplozená. Nejpočetnější snůška čítala šest čilých mláďat,“ doplňuje Martin Šálek.

Sýček obecný, který byl ještě v první polovině minulého století naší nejhojnější sovou, je nyní kriticky ohroženým druhem. „Může za to především intenzivní zemědělství, které sýčkům nenabízí dostatek vhodné potravy ani příležitostí k hnízdění. Původně sýčci hnízdili ve stromových dutinách, nicméně doupných stromů je v naší intenzivně obhospodařované krajině již pomálu. Proto po domluvě s farmáři a majiteli pozemků instalujeme na vhodná místa bezpečné hnízdní budky. Loni jsme takto rozmístili 38 nových budek v 22 lokalitách, z nichž osm budek bylo hned loni či letos na jaře obsazeno. Je tak vidět, že naše časová investice do přesného dohledávání hnízdišť a podpory nově objevených lokalit dává smysl. V takto malé populaci se opravdu počítá každý sýček,“ vysvětluje Martin Šálek.

Do budoucna plánují ochranáři budky ještě vylepšit: „Chceme je více přizpůsobovat rostoucím teplotám, například tím, že použijeme světlý nátěr nebo zvýšíme množství větracích průduchů.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Alena Fornůsková
Ústav biologie obratlovců AV ČR
fornuskova@ivb.cz
+420 605 464 704

Plánujeme také zvětšit venkovní prostory budek a rádi bychom zkusili umístit některé budky na samostojné sloupky dál od lidských sídel, kde sýčci často hynou v různých technických pastech," říká Martin Šálek.

„*Prosíme proto veřejnost, aby si dala na tyto pasti pozor a snažila se je odstranit nebo zabezpečit.*“

Právě technické pasti jsou jednou z nejčastějších příčin úmrtí sýčků. „*Sudy na vodu, napáječky pro zvířata, komíny, svisle postavené roury nebo skleněné plochy – to všechno se bohužel může stát sýčkům osudným. Obzvláště ohrožená jsou čerstvě vyvedená, nezkušená mláďata, která se teď během letních měsíců rozlétaávají do okolí hledat nová teritoria. Prosíme proto veřejnost, aby si dala na tyto pasti pozor a snažila se je odstranit nebo zabezpečit,*“ vyzývá Zuzana Kučerová, terénní pracovnice ČSO na ochranu sýčků.

O technických pastech a jejich vhodném zabezpečení [více zde](#).

Pro přežití malé sýččí populace je klíčová spolupráce s farmáři. Kromě zabezpečování technických pastí a instalace budek spolupracují s ornitology na zavedení vhodného způsobu hospodaření. „*Máme velkou radost z místních hospodářů a obcí, kteří v okolí sýččích hnízdišť sekají travní porosty mozaikovitě – tedy takovým způsobem, kdy kombinují posekané plochy se vzrostlým porostem. To sýčkům svědčí, jelikož takto najdou dostatek vhodné kořisti, kterou snáze uloví,*“ vysvětluje Zuzana Kučerová. „*Naopak u travnatých okrajů silnic se snažíme se správci komunikací domluvit co nejpozdější seč, jelikož posekané trávníky jsou pro sýčky atraktivním lovištěm a může tak snadno dojít k jejich střetu s automobily,*“ dodává Kučerová.

Správná údržba travnatých porostů je popsána [v této příručce](#).

„*V efektivnějším lovu pomáhají sýčkům také berličky, které v průmyslové krajině nahrazují solitérní stromy. Chválí si je dokonce i samotní farmáři, jelikož sýčci takto uloví více hrabošů, kteří jinak působí značné škody na úrodě,*“ sděluje Kučerová. Někdy však ani to nestačí, a tak musejí ochranáři přistoupit k dočasnému přikrmování. „*V některých oblastech je kořisti nedostatek. Přikrmováním v citlivém období, jako je zima nebo hnízdění, zvyšujeme šanci sýčků na přežití,*“ vysvětluje Zuzana Kučerová.

Česko není jedinou evropskou zemí, kde se populace sýčků pohybuje na hraně vyhynutí. „*Populace našich sýčků čítá něco kolem sta párů, v Dánsku jich je dokonce jen posledních patnáct. Naopak třeba v Nizozemsku, Belgii nebo ve Španělsku čítají populace sýčků řádově tisíce až desetitisíce párů. I tam ale sýčci ubývají, ať už z důvodu zalesňování, nebo změn v zemědělském hospodaření,*“ upozorňuje Kučerová. „*Pozitivním příkladem je populace sýčků v sousedním Rakousku. Tam se během devíti let zvýšil počet párů ze 170 na 370. To nám dodává naději a motivaci pokračovat dál v ochranářské práci. Pevně věříme, že naše úsilí má smysl a že sýčky dokážeme uchránit před vyhynutím,*“ uzavírá Zuzana Kučerová.

Více informací:

Martin Šálek
Ústav biologie obratlovců AV ČR
Česká společnost ornitologická
salek@birdlife.cz
775 954 318

Zuzana Kučerová
Česká společnost ornitologická
kucerova@birdlife.cz
777 126 918

Fotografie ke stažení: [TZ – sýčci](#)

Sýček obecný (*Athene noctua*) je malá sova velikosti hrdličky. Shora je sýček hnědošedý s velkými světlými skvrnami. Charakteristická je pro něj také velká hlava se široko od sebe posazenými žlutými očima. Jeho přítomnost prozrazuje pro něj typické houkání, které se dá přepsat jako „půjd““. Vyskytuje se v (polo)otevřených biotopech, v západní a střední Evropě je to především zemědělská krajina. V České republice je vázán prakticky výhradně na hospodářské budovy, které mu poskytují místa vhodná pro hnízdění a zároveň jsou nedaleko od pastvin, kde loví potravu – drobné obratlovce a také větší bezobratlé živočichy, které loví vyhlížením z posedu. Ztráta lovišť a tím i nedostatek potravy sýčky ovlivňuje hlavně v hnízdní době, kdy musí krmit mladé. To se pak projevuje menším počtem vyvedených mláďat. Původní dutiny ve stromech už v Česku k hnízdění prakticky nevyužívá. Sýček u nás vytvořil i několik městských populací, například v Teplicích a Ústí nad Labem. Je stálý, věrný svému hnízdišti a má relativně malé domovské okrsky. Ještě na začátku 20. století býval sýček naší nejrozšířenější sovou, nyní je na pokraji vyhynutí. Za posledních 20 let se jeho počet snížil o 94 % – na zhruba 100 párů. Proto byl pro sýčka obecného vyhlášen záchranný program. Jeho cílem je stabilizovat životaschopnou, rozmnožující se a plošně rozšířenou populaci sýčka obecného s pozitivní vývojovou perspektivou, která bude mít početnost minimálně 1 000 párů.

Počet mláďat sýčků v jádrové populaci severozápadních Čech:

- **2017: 37**
- **2018: 43**
- **2019: 66**
- **2020: 95**
- **2021: 56**
- **2022: 62**
- **2023: 74**
- **2024: 71**
- **2025: 75**

Monitoring výskytu a hnízdní úspěšnosti sýčků, stejně tak další podpůrné aktivity pro ochranu sýčka byly finančně podpořeny Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.